

delo življenje

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ALPINA ŽIRI

LETNIK 27

ŽIRI, SEPTEMBER 1989

Samokritičnost je pogoj za boljše delo

Veliko govorimo in tudi pišemo o težkem splošnem gospodarskem položaju in o problemih, ki jih moramo v gospodarstvu stalno reševati. Res so časi zelo težki, kljub temu pa smo v Alpini skupno ugotovili, da tarnanje in izgovarjanje na slabe pogoje gospodarjenja ni nikoli in tudi ne bo imelo koristnih učinkov na rezultate poslovanja. Tako razmišljanje deluje pogosto kot vnaprejšnje opravičilo za vse, kar bo v podjetju slabo narejeno.

Rajši razmišljajmo drugače; trdno smo prepričani, da je tudi v težkih časih s trdim delom in pravilnim gospodarjenjem možno marsikaj doseči. Z rezultati našega dela smo marsikaj tudi že dokazali. Glede na to, da je več kot 70 % naše realizacije namenjeno zimi in po dveh zaporednih katastrofalno slabih zimah, tako pri nas kakor v svetu, smo se znašli v skrajno kritični situaciji. Posledica tega je bila tudi hitra rast zadolževanja, ki se ji nikakor nismo mogli izogniti. S tem in ob realnih obrestnih merah so tudi stroški za obresti prekorajčili vse normalne meje. Če bi k temu dodal še vrsto problemov, ki so bili deloma zunanje narave, deloma pa tudi v nas samih, res ni manjkalo razlogov za obup.

V Alpini pa kljub temu nismo obupali, temveč smo se še mnogo resneje spopadli z vsemi težavami in dokazali, da nemogoče lahko postane mogoče, če je dovolj trdne volje in dobrega dela. Res imamo še vedno veliko neresenih problemov in na marsikaterem področju dela nismo mogli v celoti realizirati zelenega, vendar pa so tudi pozitivni premiki, ki smo jih dosegli v poslovanju, veliki.

— Realno smo znižali raven naše zadolženosti skoraj za polovico, kar je pomemben dokaz za pozitivne premike v vsebini našega poslovanja.

— Pri zniževanju nivoja zadolženosti tudi relano divgujemo osebne dohodke.

— Z realizacijo in naročili, ki jih moramo še realizirati, bo dosežena planirana vrednost izvoza.

— Tekoče in tudi za približno eno leto naprej so naše zmogljivosti popolnoma pokrite z naročili.

— Po daljšem času je v našem poslovnem rezultatu pojem nekritičnih revalorizacijskih odhodkov zamenjal pojem akumulacija — ali dobiček. Čeprav samo simboličen, vendar je po polletnih rezultatih poslovanja bil.

— Dosegli smo enotnost in vsi vlečemo »voz v isti smeri«.

To je samo nekaj dokazov za trditev, da »nemogoče lahko postane mogoče«, če si to res želimo.

Prvi korak k boljšemu delu pa je, da smo dovolj samokritični, kajti le tako lahko delamo jutri bolje kakor danes.

Če se pohvalimo, da smo naredili veliko, to ne pomeni, da je že vse narejeno. Že danes in jutri nas čaka še več obvez in dela. S tem, kar trenutno imamo in smo uspeli doseči, nikakor nismo zadovoljni. Životarjenje ob nizkih plačah ni tisto, kar smo si zaželeli kot našo perspektivo.

Naš cilj je, da dolgoročno dosežemo tako kvaliteto dela na vseh področjih kot ga imajo nam podobne uspešne firme na Zahodu. Le-to je namreč zagotovilo naše perspektive in tudi solidnejšega življenja z našimi plačami.

Hitreje, ko si bomo priznali, kje in koliko zaostajamo, hitreje bomo napredovali in to na vseh področjih (razvoj, produktivnost, marketing, finance itd.).

Ena od osnovnih perspektivnih nalog je, da imamo v svojih rokah produkt — od razvoja pa do končne distribucije. Če bomo to hoteli obvladati, bomo morali veliko vlagati v naše lastne firme doma in v tujini in s tem naš zaslužek tudi izven procesa čiste proizvodnje.

Bojan STARMAN

Z delavskega sveta podjetja

NAŠ KOMENČAR!

Ko toliko govorimo o podjetništvu, se velja spomniti (in ne samo to) predvsem na tisto kar ta pojem opredeljuje. Če pravimo, da je cilj podjetništva dobiček, moramo najti pot do njega.

To pa je pot iz dogovorne ekonomije, iz idealiziranega namišljenega združevanja dela, v tržno gospodarstvo, kjer bo vsak dan napredoval blago, usluge, denar in delovna sila. Vsak dan pod udarom konkurence!

In drugo: povsem jasni morajo biti razpoznavni dejavniki poslovanja: lastniki, delavci, menedžerji. Še boljše — vsakomur mora biti jasna njegova vloga; le tako se bodo stvari premaknile z mrtve točke.

Šele, ko bo vsakdo imel resen motiv, da bo dobro delal in gospodaril, lahko računamo, da bomo konkurenčni in to povsod.

Odgovornost ne bi smela ostati nek abstraktni pojem, ki jo vsi čutimo šele tedaj, ko ni več dela...

Če prav pomislimo, tole vse skupaj ni prav prijetno; je pa nujno.

Nejko Podobnik

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Produktivnost dela večja

Izdelali smo 1.045.000 parov obutve, kar je 0,6 % več kot v enakem obdobju lani. Od tega je bilo največ ženskih nizkih 337.000 parov, Colorado 216.000 in sandal 190.000, tekaških 135.000 in pancarjev 86.000 parov.

Polletni plan je bil dosežen 94,8 %, izdelali smo 57.000 parov obutve manj, kot je bilo planirano. Nedoseganje plana v I. polletju je izrazitejše pri tekaški obutvi, pancarjih in surfu.

Produktivnost

Povprečna proizvodnja na delovni dan je znašala 7.916 parov obutve. Ob zmanjšanem številu zaposlenih je proizvodnja na delavca na delovni dan za 3,9 % večja, kot v enakem obdobju lani. Kazalec fizične produktivnosti dela, ki upošteva delavce po vkalkuliranih urah, pa izkazuje 3,5 % porast produktivnosti dela.

Norme so bile v TOZD Proizvodnja presežene v povprečju za 25,3 %.

Zaposlenost s fluktuacijo

Ob koncu polletja je bilo v DO Alpina zaposlenih 1.819 delavcev, od tega 1.267 oziroma 69,7 % žensk. Število delavcev se je v prvi polovici leta zmanjšalo za 32, od tega v TOZD Proizvodnja za 12, v TOZD Prodaja za 8 in v DSSS za 12. V DO je delovno razmerje nastopilo 47 delavcev, prenehalo pa 69 (brez upoštevanja premestitev med tozdi). Vzroki prenehanj delovnih razmerij so bili naslednji: 5 po lastni izjavi, 22 sporazumnih odpovedi, 6 odhodov v JLA, 32 upokojitve, 3 delo za določen čas in 1 smrt.

Nadurno delo

V prvih šestih mesecih leta 1989 je bilo opravljenih 19.038 nadur, kar je 18 % ali 2.938 nadur več kot v enakem obdobju lani. Pri spremljanju nadur opazamo povsem pozitivna gibanja — v DSSS ostaja število nadur na enaki ravni, v TOZD Prodaja se število nadur zmanjšuje, v TOZD Proizvodnja pa se zmanjšuje število režijskih nadur, medtem ko se število proizvodnih nadur večja.

Prodaja po prodajnih poteh

Po vseh prodajnih poteh je TOZD Proizvodnja prodala 976.000 parov obutve, kar je 3 % več, kot v enakem obdobju lani. Količinsko je prodaja porasla na vzhodnem trgu za 35 % medtem,

ko smo na zahodni trg izvozili količinsko 8 % manj, manj pa smo prodali tudi na domači trg.

Izvoz predstavlja 82 % skupne realizacije (26 % Zahod in 56 % Vzhod), domači trg pa 18 % realizacije. Na strukturo izvoza je očitno vplivala neustrezna zima na Zahodu.

Skupni parovni izvoz predstavlja 75 % količinske proizvodnje v I. polletju, na Zahod 41 % in na Vzhod 34 % (v enakem obdobju lani je izvoz predstavljal 70 % količinske proizvodnje, 45 % na Zahod in 25 % na Vzhod).

Prodaja v MPM

Preko MPM smo prodali preko 700.000 parov obutve, kar je 9 % manj kot v enakem obdobju lani. Parovno je prodaja Alpina obutve upadla za 2 %, prodaja dokupljene obutve pa za 11 %. V letih 1987 in 1988 je delež količinske prodaje Alpina obutve upadal, v letošnjem prvem polletju pa ponovno narašča.

Zaloge

V letošnjem letu, torej od 1. 1. do 30. 6. 1989 so zaloge skupaj porasle za 58 %. V skupnih zalogah močno izstopajo zaloge končnih izdelkov, ki so porasle za 265 %, njihov delež pa se je v skupnih zalogah povečal z 9 na 21 %. Parovno so zaloge končnih izdelkov porasle za 73 %.

Zmanjšale so se le zaloge materiala (predvsem zgornjega usnja) in sicer za 14 %.

Glede na stanje 30. 6. 1988 so se parovno zaloge končnih izdelkov in zaloge v MPM zmanjšale 18 %, oziroma 127.590 parov, vrednostno pa so vse zaloge skupaj porasle za 338 %.

Dnevi vezave zalog

Obrat zalog se je, glede na enako obdobje lani, izboljšal in sicer predvsem na račun izboljšanja obrata zalog materiala in končnih izdelkov. Slabši kot v lanskem prvem polletju je le obrat zalog nedokončane proizvodnje in sicer za 1 %. Povprečni dnevi vezave za prvo polletje leta 1989 so se v TOZD Proizvod-

nja, glede na enako obdobje lani, skrajšali za 20 dni in znašajo 95 dni (lani 115 dni), v MPM pa so se dnevi vezave skrajšali za 8 dni in znašajo 99 dni.

Osební dohodki

Povprečni neto OD za redno delo je v DO Alpina znašal v I. polletju 2.468.193 din in je bil za 500 % višji, kot v enakem obdobju lani. V primerjavi s Pekom smo imeli za 10 % višji OD, v primerjavi s Planiko pa nižjega za 2 %.

Investicije

V DO Alpina smo v prvem polletju za investicije porabili 4.300 milijonov din. V TOZD Proizvodnja smo za gradbene objekte namenili 1.490 milijonov din (pripravljalna dela in gradnja objekta v Rovtah), za opremo pa skoraj 1.000 milijonov din.

V TOZD Prodaja smo za gradbene objekte namenili skoraj 800 milijonov din in za opremo več kot 1.000 milijonov din. Večje investicije so pomenili: nakup dveh avtomobilov ter vlaganje v prodajalne Dubrovnik, Slavonška Požega, Koprivnica in Žiri.

Novi izvršilni organi delavskega sveta

Zadnjič smo vam predstavili novi delavski svet podjetja, danes pa vam predstavljamo še izvršilne organe delavskega sveta, izvoljene za dobo dveh let.

KADROVSKA KOMISIJA

Vinko BOGATAJ	odd. 631
Marijan JEREB	702
Anica KAVČIČ	612
Ivanka KOSMAČ	101
Alojz MODIČ	617
Stanislav SEMIČ	650
Darinka TINAUER	634
Stane TUŠAR prod. Ljubljana I.	
Cveta ŽERJAL	401

KOMISIJA ZA DELITEV SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE

Darinka DEMŠAR	613
Nada GOVEKAR	702
Drago GROŠELJ	504
Franc JEREB	631
Konrad JEREB	651
Matej MEZEK	635
Marija LIKAR	701

ZAKLJUČEK

Polletni obračun za letošnje prvo polletje je bil prvič izdelan povsem po novih predpisih. Namen teh sprememb je, da bi tudi obračunski sistem približal tržnemu gospodarstvu. Čeprav gre za velike in resnične spremembe, še vedno vsebuje posamezne elemente, ki so tržnemu gospodarstvu tuji. To se opravičuje s fenomenom t. i. »prehodnega obdobja«.

Zaradi povsem drugačne sheme bilance uspeha je ta zelo težko primerljiva z bilanco uspeha lanskega prvega polletja. Enako velja za posamezne elemente, ki sestavljajo bilanco. K tej neprimerljivosti je veliko pripomogla tudi sprememba načina revalorizacije sredstev in virov sredstev. Prav zato se v bilancah pojavljajo visoke vrednosti pri prihodkih in odhodkih od financiranja. Te kategorije prejšnje bilance sploh niso poznale.

Najpomembnejši element nove bilance pa je vsekakor dobiček, kot pozitiven poslovni izid oz. izguba kot negativen poslovni izid. Prejšnja bilanca dobička ni poznala, saj je bilo vse zasnovano na dohodku. Ta pa kot vemo ni samo ekonomska, ampak tudi družbena kategorija.

Po poslovnem poročilu

KAKO USTVARJAMO

Odslej Prijatelj Alpine

V mesecu septembru pričnemo v vseh prodajalnah Alpine z novo reklamno akcijo, ki smo jo poimenovali Prijatelj Alpine. Zamisel je stara že skoraj leto dni, njen namen pa je ostal isti: nagraditi naše stalne kupce in jih pritegniti k ponovnemu nakupu. K uspešnemu rezultatu prodaje največ pripomorejo kupci, ki naše izdelke kupijo v glavni sezoni nakupov, ne pa kasneje, ko je vrednost izdelkov že precej padla. Zato smo akcijo časovno naravnali na dve obdobji v letu, od septembra do decembra in od marca do junija. Kdor bo v tem času kupil izdelek Alpine nad določeno vrednostjo, bo imel pri nakupu v naslednji sezoni popust za nakup Alpine izdelkov. Višina popusta bo približno 10 %. Pri prvem nakupu ni popusta, kupec prejme samo izkaznico, s katero postane Prijatelj Alpine in lahko uveljavlja ugodnosti pri nakupu v naslednji sezoni. Kasneje nameravamo naše najbolj zveste kupce še posebej nagraditi. Akcija je zamišljena dolgoročno, prve rezultate pa naj bi začela dajati naslednjo pomlad, ko bo-

Legitimacija Prijatelja Alpine, ki omogoča cenejši nakup

čujemo, dobro ponudbo naših izdelkov. Le-ti sodijo v gornji kvalitetni ra-

zred. Tudi nimamo najslabših prodajal, prav tako so naše prodajne usluge med boljšimi v državi. Seveda pa imamo še veliko rezerv, ki jih lahko z boljšim delom in ob sodelovanju naših kupcev tudi izkoristimo.

Zavedamo se, da je vsaka reklamna akcija lahko le dodatek k uspešno opravljenemu delu. Brez izboljšanja ponudbe, kvalitete izdelkov in dobre postrežbe so take in podobne akcije brez pomena. Rezultat lahko prinese le kvalitetno delo na vseh področjih.

Aleš DOLENC

do kupci lahko koristili prve popuste.

Kot dodatek k akciji bomo napravili tudi majhno anketo, kako so kupci zadovoljni z našimi izdelki, opremljenostjo in urejenostjo trgovin, kvaliteto postrežbe. Anketo bomo računalniško obdelali in iz prispelih odgovorov izžrebali nekaj nagrad. Želimo, da kupci razmišljajo o naši obutvi in naših uslugah, ker menim, da imamo kljub težavam, s katerimi se sre-

Inovacije

BRZOJAVKA, BRZOJAVKA, BRZOJAVKA
VSEM DELAVCEM, VSEM DELAVCEM, VSEM

predlagaj kaj koristnega stop

Tudi pri nas smo začeli spoznavati, da brez inovacijskega procesa kot temeljne usmeritve ne bo šlo. Imamo nekaj podjetij, kjer je inovativnost dobro razvita, npr. TAM Maribor, Aero Celje, Gorenje Titovo Velenje, Sava Kranj, IBI Kranj.

IN KAKO SO TO DOSEGLI?

- Inoviranje je pri njih poslovna politika; pomemben vpliv ima direktor.
- Organizirana je posebna (štabna) služba za inovacije.
- Odbor za inovacije ni samoupravni organ, temveč strokovni team, ki je sestavljen iz strokovnih delavcev.
- Le-ta razpisuje naloge, vodi politiko inoviranja, spremlja inovacijsko dejavnost in jo spodbuja.
- Razne komisije se oblikujejo po potrebi (npr. ob razpisih večjih in obsežnejših nalog).

Inovacijo oceni poseben strokovni team. Organizator inovacijske dejavnosti na podlagi strokovne ocene izračuna nagrado in poskrbi, da jo izplačajo. Samoupravno potrjevanje ni potrebno, razen če gre za večje projekte, kjer so tudi vsote večje.

— Strokovni delavec na področju inovacij je visoko ali višje izobražen (ekonomist, pravnik, tehnična stroka). Isto velja za predsednike komisij, kjer so.

— K sodelovanju so za določen čas pritegnili tudi zunanje strokovnjake, ki so s svojimi izkušnjami in znanjem dobrodošla pomoč pri prvih korakih v uvajanju inovativne dejavnosti, izdelavi metod, postopkov in pravilnikov.

KAJ BOMO ZA VEČJO INOVATIVNOST STORILI V ALPINI?

IZTEKEL SE JE TOREJ NAŠ PISMENI SEMINAR O ORGANIZIRANJU INOVACIJSKE DEJAVNOSTI. Morda se vam je ob prebiranju utrnila kakšna zamisel. Mogoče je kdo le spoznal, da inovacijske dejavnosti ne bomo mogli prepustiti slučajnemu toku in da bomo le z usmerjanjem vsega svojega znanja in z napori postali inovativno podjetje, kar pomeni MANJ DELA, MANJ TRUDA IN VEČJI UČINEK.

Jožica Kacin

mi vam vi nam

Organiziranost

Formalna organiziranost v podjetje pomeni toliko, kot če bi prazen lonček dali na štedilnik in pričakovali, da se bo skuhalo kaj dobrega.

Organiziranost

Prvo znamenje, da organizacija ne bo uspešna je, da začnemo risati okvirčke delovnih enot, namesto, da bi se vprašali kako se organizirati, da bomo lahko izpolnili zastavljene delovne naloge!

Kadri

Ne le, da delamo s kadri kot z zeljnatimi glavami; včasih jih pustimo celo gniti.

Kadri

Ko bodo štipendisti dobili občutek, da so dobrodošli, bomo morda v Alpini imeli več dobrih strokovnjakov.

Denar

Več kot smo »zapravili« sredstev — bi bilo tistega denarja, ki ga nimamo zato, ker nismo izkoristili naših priložnosti.

Uredniški odbor

KAKO USTVARJAMO

V Rovtah pod streho

Dograditev in obnova obrata v Rovtah poteka po načrtih

Vse kaže, da bodo v Rovtah kmalu dogradili prizidek in prenovili stari del stavbe. Kot kažejo načrti, bo potem nekdanja šola postala prava tovarna, saj bo možno urediti tekoči trak.

To je prvi vtis iz Rovt; v sami gradnji, ki je ta dan z ostrejšim prešla v zaključno fazo, sem se pogovarjal z vodjem gradbišča Martinom Frštetom iz Tehnika:

»Pravzaprav ta gradnja ni nič posebnega. Nekaj časa smo imeli težave z zemljiščem in smo morali zgraditi zaščitni zid. Potem pa je stvar stekla brez zastojev.

Seveda moramo pri gradnji ves čas upoštevati, da v njej teče proizvodnja. Temu prilagajajo način gradnje. Lahko rečem, da s tem ni kakšnih težav. Sedaj bodo v kratkem zaključena gradbena dela in svoje delo bodo začeli kooperanti: IMP dela centralno kurjavo in klima naprave, Inštalacije iz Škofje Loke — inštalacije, tlake Obrtnik, pleskali pa bodo delavci Slikopleska.

Vse je že dogovorjeno in upam, da bomo z gradnjo končali do roka. Potem bo treba urediti še okolico...«.

Nejko PODOBNIK

Zakaj spet mudimo

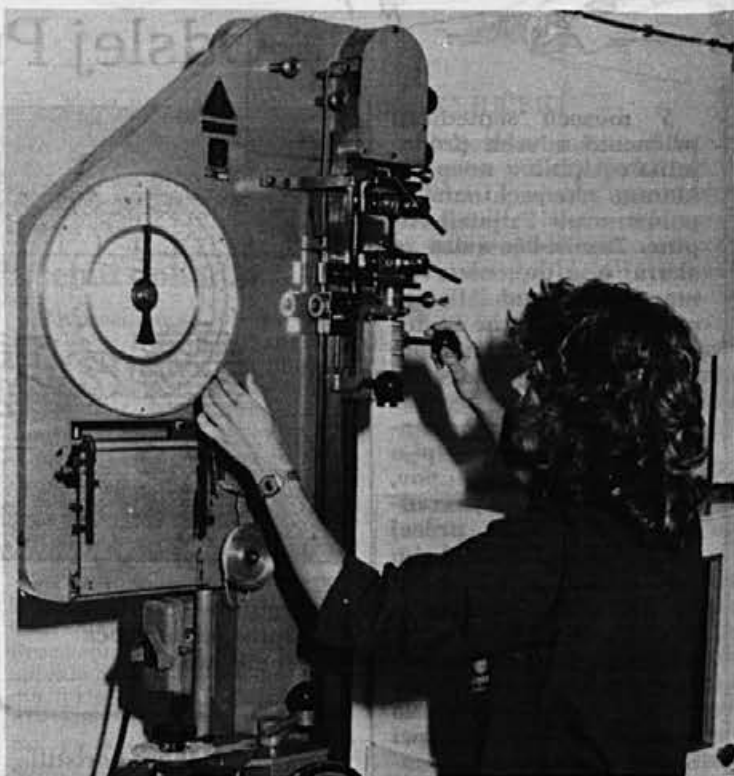
Glede na manjša naročila v letošnjem letu, smo v prvih osmih mesecih kupcem v ZDA in Kanadi v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu tudi manj izvozili. Procentualno, z ozirom na naročila, smo sicer izdabavili samo toliko kot lani, vendar s tem ne moremo biti zadovoljni. Ker so manjša naročila, smo upravičeno pričakovali, da bo obutev izdelana prej, vendar mudimo ravno tako kot lani ali pa celo še bolj. Lansko leto smo do srede septembra praktično izdabavili vse blago v ZDA, Kanado in Japonsko, kar pa letos ne bomo uspeli. Precej vrst obutve ni izdelane dovolj, v nekaj primerih sploh še ni bila v proizvodnji ali pa bo šele prvič. Zakaj je tako, je najbrž več vzrokov, vendar o tem ne bi razpravljali. Edini, ki je letos več naročil kot lani, je kupec iz Japonske, kar je posledica boljše-

ga dela na samem trgu, kar smo pri tem kupcu v preteklih letih pogrešali. Za Alpino je to zelo pomembno, saj je to tržišče najperspektivnejše in po strukturi kupljenih modelov za nas najboljše, saj kupuje le naše najdražje modele. Na nas pa je, da bomo uspeli izdabaviti v predvidenem času, vendar pa nam to zaenkrat uspeva le delno.

V Benecu sestavljamo čevlje že od aprila in planiramo, da bomo zadnje sestavne dele iz Alpine poslali do sredine septembra. To pa pomeni, da bo večina naročil za države EGS iz Beneca izdabavljenih konec septembra oz. v oktobru, kar je v skladu z našimi dogovori s kupci.

Prve pošiljke iz Alpine za evropske države se začnejo septembra in upamo, da bo vse potekalo v skladu s potrjenimi roki.

Jure OREŠNIK

Nika Drmota preizkuša material

V korak s svetom

Nika Drmota dela v fizikalnem laboratoriju dve leti in pol. Je sicer obutveni tehnik. Pravi, da se je v šoli učila osnov preizkušanja materialov, toda neprestano se je treba izpopolnjevati...

»Tu preizkušam trdnost usnja (zarezo in natezno), odpornost (obstojnost) barve; delam teste glede na znoj... Pa tudi dodatne preizkuse po naročilu, na primer: določanje obstojnosti glede na vodo, ustreznost lepila za lepljenje posameznih materialov, da dosežemo zahtevano kakovost itd.

Na vsak način pa preizkusim vzorce vsake partije ma-

teriala, ki ga pripeljajo. Pri tem se seveda srečujem z nekaj težavami, tudi zaradi pomanjkljive opreme. Teste na odpornost barve opravljam kar ročno, z drgnjenjem.

Želim si tako več novih naprav, govorijo tudi, da se bom selila... To bi bilo dobro, če bo prostor večji in ustrežnejši. Sicer pa je za to moje delo premalo literature. Poslužujem se sicer knjige ing. Ažmana, pogrešam pa dodatne sodobne informacije, saj vemo, da se v svetu vse zelo hitro spreminja.

Nejko PODOBNIK

Izbrati pravo kolekcijo, to je naloga komisije za izbor in vodstva MPM

KAKO USTVARJAMO

Aktualni intervju

Odpraviti nelastnino

Pogovarjamo se s predsednikom delavskega sveta podjetja Tonetom Enikom.

Delo-življenje: Znašli ste se v vlogi prvega predsednika delavskega sveta, potem, ko je Alpina spet postala podjetje. Kakšna je vaša ocena v zvezi s tem?

Tone Eniko:

Dokler vodstvo (management) ne bo odgovarjalo lastniku, o pravem podjetju niti ne moremo govoriti.

Sedaj se srečujemo z vrsto nesmislov. Delavski svet naj bi neka-ko predstavljal lastnika; vendar je družbena lastnina praktično nelastnina.

Če pa se bo lastniški sistem res razvil, se bo povsem spremenila tudi vloga delavskega sveta. Delavski svet v sedanjem pomenu bo izgubil svoj obstoj.

Delo-življenje: Ta nedodelan sistem je torej največji problem?

Tone Eniko:

Da, ta nesistemijski sistem je nekak fenomen. Smatram ga le kot prehodno obdobje.

Sedanji odnos — vodstvo — delavski svet, predstavlja neko obliko javnosti dela poslovnih struktur in to v bistvenih kategorijah — dobičku in osebnih dohodkih.

Delo-življenje: Gre torej za to, da delavci vidijo svojo perspektivo, kajne?

Tone Eniko:

Prav za to gre; zato mislim, da bi sindikalna organizacija morala igrati svojo pravo vlogo, to pa je zaščita interesov zaposlenih.

Ali pa bo morda treba zaščititi delavce — lastnike: Skratka, gre za oblikovanje novih odnosov. Zato še enkrat poudarjam, da bo treba vprašanje lastništva opredeliti tako, da bo predstavljalo motiv za boljše delo in poslovanje.

Delo-življenje: Kaj bo torej delavski svet moral delati?

Tone Eniko: Predvsem bo moral potrjevati usmeritve, drobne formalnosti pa prepustiti strokovnim službam.

Temu seveda sledi ugotavljanje, kako se te usmeritve izvajajo. Zato mislim, da bo delavski svet moral imeti tudi neka načela, po katerih bo delal.

Nejko Podobnik

Naši smučarski čevlji v Slovenj Gradcu

Slovenj Gradec je lepo mesto, deset kilometrov od jugoslovansko-avstrijske meje. Domačini so se očitno dobro organizirali, tako v pogledu ohranitve kulturne dediščine, kar so znali povezati s sodobnimi zahtevami. Zanimivo je tudi, da so začeli zelo pospeševati odpiranje zasebnih proizvodnih obratovalnic, trgovin in drugih dejavnosti, kar daje mestu še poseben čar.

Očitno so bili domačini zadovoljni tudi z novo prodajalno zasebnega izdelovalca čevljev Jožeta Horvata, ki je ob glavni slovenjegraški ulici odprl prodajalno, v kateri bo prodajal tudi Alpina obutev.

Posrečena obnova lokala, okusno in sodobno urejena izložba, visoka raven modelov in tudi solidna ponudba, to je nekaj osnovnih vtisov. Če k temu prištejemo še kombinacijo proizvodnje in prodaje, priročni bife, bližino meje in domiselnost lastnikov, lahko pričakujemo uspešno sodelovanje.

Nejko PODOBNIK

Bomo izvozili več?

Vodja razvoja Tone Kavčič predstavlja nove modele

Po zadnji korekturi plana izvoza (v mesecu juniju) mora komercialna modne obutve na Vzhod izvoziti preko 5,6 milijonov klirinških dolarjev (XSU), na Zahod pa za 3,4 milijona ameriških dolarjev USD). Do konca avgusta smo na Vzhod že izvozili preko 6,1 milijon klirinških dolarjev in s tem presegli plan izvoza za 9 %, na Zahod pa smo že izvozili blizu 2,6 milijona USD in s tem dosegli plan 75 %. Glede na dodatno sprejeta velika naročila za Zahod, lahko že danes ugotovimo, da bomo tudi plan zahodnega izvoza do konca leta močno presegli.

V letošnjem letu z dobavnimi roki nismo imeli težav, ker je proizvodnja v glavnem vse izdelala pravočasno. Težave pa pričakujemo v zadnjem četrtletju, ker prevzeta naročila že presegajo proizvodne možnosti.

Marija STRLIČ

Zasebno prodajalno Alpina-Horvat je odprl predsednik skupščine občine Slovenj Gradec Jože Uršič

na temo: **Kako smo letovali**

V razgovoru so sodelovali: Anton KOPAC, Drago GROSELJ, Vinko PODOBNIK, Marija TINAUER in Ivo MILARDOVIČ. Razgovor je vodil Neško PODOBNIK, zapiske je uredila Anuška KAVČIČ.

Delo-življenje:

Kako ocenjujete razmere za letovanje letos?

Anton KOPAC:

Z ženo se najraje odločava za letovanje v Čateških toplicah in sicer v pred ali posezoni. Takrat je manj gneče in tudi več možnosti imam, da dobim prostor. Kamp je že zelo velik in občuti se pomanjkanje bazenov, predvsem v glavni sezoni.

V toplicah se vsi zelo dobro počutimo, prav tako smo zadovoljni s hišicami. Želel bi, da bi še v nekaterih drugih krajih postavili take hišice; mogoče bolj na jugu ob Jadranu in ne v Istri, ker so zaradi onesnaženosti ti kraji tudi za nas manj zanimivi.

Drugače se mi zdi lepo tudi v Umagu, kjer je sicer bolj skromno, vendar se tudi tu da preživeti lep dopust. Tudi tja najraje grem v pred ali posezoni.

Letoval sem že tudi v drugih kapacitetah, predvsem v garsonjerah, kjer je seveda bolj udobno in dobro bi bilo, ko bi lahko kupili še kakšno stanovanje ob morju.

Vse smo imeli res »pri roki«; tudi za zabavo je bilo poskrbljeno in nimam prav nobenih pripomb, ker je vse urejeno, tako kot je treba.

Drago GROSELJ:

Več let že letujemo v Alpinih prikolicah in kamorkoli smo prišli, je bilo vedno vse v redu. Letos smo bili na Krku in bilo je enkratno. Seveda naletiš tudi na določene pomanjkljivosti in kar pogosto se dogaja, da predhodniki premalo natančno pospravijo za sabo, kar vsekakor ni prijetno za tistega, ki pride za njim.

Kamp so tudi precej razširili in izboljšali, odprli so novo trgovino in recepcijo. Tudi s plažo smo bili zadovoljni. Ostaja pa velik problem za Alpino, ker imamo dve prikolici v tem kampu na soncu; če ne bo možno tega rešiti drugače, bo treba te prikolice naslednje leto prepeljati drugam.

Glede inventarja v prikolicah bi predlagal, da bi marsikakšno stvar še lahko izboljšali z majhnimi stroški. Npr., ko s tovarnjakom pripeljejo opremo, bi lahko pripeljali police za v baldahin; tudi kakšna dodatna mizica ne bi bila odveč...

Vinko PODOBNIK:

Tudi mi smo bili v Strunjanu kar zadovoljni. Edini problem, ki ni bil rešen, je plačevanje

Z leve: Anton Kopač, Marija Tinauer, Drago Grošelj in Vinko Podobnik

kraj in tudi zelo primeren za otroke. Menim, da je dobro to, ko je za hrano poskrbljeno in lahko rečem, da še nikjer nisem tako počival, kot letos v Umagu.

Delo-življenje:

Ocena možnosti letovanja in organizacijska vprašanja.

Marija FRLAN:

Najprej naj povem, da bi letovanje lahko organizirali še veliko bolje, če bi imeli na razpolago dovolj finančnih sredstev. Glede prijav in razpisa letos ni bilo nobenih bistvenih sprememb. Zamenjali smo le AC Ankaran za AC Pineta, ker so vsa prejšnja leta imeli velike probleme na recepciji. To je škoda, ker so ljudje radi hodili tja, vendar se to ni dalo rešiti na drug način. Upamo, da bomo naslednje leto uspeli ta problem rešiti.

Letos je bilo za letovanje prijavljenih okrog 300 družin in skoraj vsem smo omogočili letovanje. Dobili smo tudi dodatne kapacitete v Strunjanu in v Atomskih toplicah v nekem privatnem gostišču.

Letos nismo organizirali preventivnih oddihov za naše delavce, ker je bilo vsako leto veliko problemov glede opravičenosti in tudi sredstev ni dovolj na razpolago.

Prav tako ni bilo zamenjave s ČSSR, ker smo imeli probleme zapolnitvijo mest, saj s strani naših delavcev ni bilo dovolj zanimanja za tak način letovanja.

Poskrbljeno je tudi za tiste delavce, ki letujejo v lastni režiji. Na podlagi dostavljenega računa jim povrnemo del stroškov letovanja. Znesek regresiranega oskrbnega dne znaša 30 % od povprečne dnevne cene letovanja v naših prikolicah.

Glede inventarja lahko povem, da smo letos dokupili le tiste stvari, ki so bile dotrajane, tako da bistvenih novosti ni bilo. Vsako leto pred pričetkom sezone opravimo generalno čiščenje

in popravilo vseh naših objektov, prav tako damo v čistilnico vse odeje in večino zaves, po potrebi pa tudi prevleke od ležišč v prikolicah, potem pa je od letovalcev odvisno, kako pazijo na čistoto in inventar.

Še posebej opozarjam vse letovalce v naših kapacitetah, da vedno pregledajo inventurni seznam in navodila, ki so napisana zraven.

In kako kaže za naprej?

Vprašanje je, koliko bomo lahko v naslednjih letih širili naše letovalne zmogljivosti. Letos smo veliko proslavili rešili z obstoječimi možnostmi, nekaj smo koristili tudi nezasedene kapacitete drugih delovnih organizacij, ki so nam jih ponudili. Lahko rečem, da je zelo veliko zanimanje za Čateške Toplice; vprašanje je, koliko bomo širili, ker smo zainteresirani, da so najprej zasedene obstoječe zmogljivosti.

Če pa bi kupovali, bi zagotovo denar bolje naložili, če bi kupili stanovanje in ne prikolic.

Računamo, da bi v naslednji sezoni nekoliko izboljšali inventar in kupili še kakšno dodatno opremo.

Vsega denarja za letovanje je bilo na razpolago 13 starih milijard, samo za eno prikolicu pa plačamo preko 800 starih milijonov najemnine za sezono.

Delo-življenje:

Tudi na tem področju se vse bolj odraža padanje življenjskega standarda in kar precej ljudi se, predvsem zaradi finančnih zmogljivosti, ne odloča več za dopust na morju.

Anton KOPAC:

V ta namen pa dobimo regres za dopust, nekaj pa je gotovo treba še prihraniti.

Vinko PODOBNIK:

Z regresom zagotovo ne rešimo problema tistih, ki imajo nizke osebne dohodke. Menim, da bi morali vsi toliko zaslužiti, da bi šli lahko na morje, regres pa naj bi bil namenjen za letovanje

Marija Frlan, Ivo Milardović in Neško Podobnik

Morje pa je povsod približno enako in ni kakšne posebne izbiro. Razlike je le v tem, da je plaža nekje boljše, drugje spet slabše urejena.

Za v prihodnje bi predlagal, da bi strokovna služba (in tudi uporabniki) še bolj poskrbeli, da bi bil inventar čist in uporaben, da bi se vsi počutili kar najbolje.

Marija TINAUER:

Letos smo bili na Cresu, čeprav bi šla raje kam bližje, vendar je bilo že vse zasedeno. No, kljub temu smo bili kar zadovoljni, zlasti zato, ker je bila prikolica v senci, pa še blizu morja in sanitarij.

vstopnine za na plažo, kar bi res morali urediti, ker je neugodno, da se kar naprej prepiramo. S stanovanjem pa smo bili zelo zadovoljni in je res udobno. Najpomembnejše je seveda to, da je v stanovanju kopalnica in stranišče in prav to je velika pomanjkljivost Umaga. Ko bi mogli to urediti še tam, bi se interes gotovo povečal, ker je kraj veliko lepši in tudi obala je bližje kot v Strunjanu.

Ivo MILARDOVIČ:

Letoval sem v Umagu, kjer sem bil z vsem kar zadovoljen. Še bolj bi bilo, če bi bile hišice malo bolj udobne; je pa to lep

Kako smo letovali

VAŽNO JE ...

... DA VEMO

kadrovske novice

Julij

V mesecu juliju ni bilo večjih sprememb pri zaposlovanju delavcev saj sta se zaposlila le 2 delavca, z delovnim razmerjem pa so v tem obdobju prenehali 4 delavci.

Delovno razmerje sta v tem mesecu nastopila Mateja Gorišek v prodajalni Ljubljana 6 in Hrvoje Bakić v prodajalni Slavenska Požega.

V mesecu juliju pa so z delovnim razmerjem prenehali Franc Malovašič iz obrata Šentjošt, Jože Mur iz oddelka montaže šal, Gregor Klemenčič iz RPS športne obutve in Hata Grubor iz prodajalne Subotica.

POROČILI SO SE:

Sodelavkama Tanji Živic iz obrata Col in Marjeti Oblak iz oddelka brizgana obutev iskreno čestitamo ob poroki in jima želimo predvsem razumevanja, zdravja, sreče in zadovoljstva v zakonu.

V POKOJ ODHAJA:

Dolgoletnemu sodelavcu Jože Turu ob odhodu v pokoj želimo dobrega počutja v domačem krogu, še mnogo zdravih in zadovoljnih let ter delovnega elana pri domačih opravilih, na delovna leta v Alpini pa prijetne spomine.

Avgust

Avgusta je bila fluktuacija delavcev večja, saj je začelo delati 8 delavcev, z delom pa jih je v tem času prenehalo 11.

Delovno razmerje so nastopili naslednji pripravniki: Marja Mlakar, v finančni službi, Marjan Kranjc, v orodjarni, Majda Jesenko, v šivalnici, Mojca Šubic, v prirobovalnici, Nevenka Pustovrh, Boštjan Novak in Jana Reven, v lahki montaži. V obratu Gorenja vas je nastopila delovno razmerje delavka Renata Gomboc.

V mesecu avgustu so iz oddelka sekalnice prenehali Emilija Oblak, Pavel Seljak, Javorka Grujić in Damijan Poljanšek, iz šivalnice pa je prenehala Marija Žakelj, iz montaže Vincencija Kunc in Urška Poljanšek in iz obrata Gorenja vas Zofija Huber. Iz prodajalne Bihač je prenehala z delovnim razmerjem Derviš Kadić, iz komercialne športne obutve pa Viktor Čadež.

ZAKONSKO ZVEZO SO SKLENILI:

Ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo sodelavkama Danici Zajec in Mariji Mikuž iz obrata Col in jima v zakonu želimo mnogo razumevanja, sreče in zadovoljstva!

OB ODHODU V POKOJ:

Dolgoletnim sodelavcem Vincenciji Kunc iz oddelka lahke montaže Emiliji Oblak iz oddelka sekalnica, Dervišu Kadiću iz prodajalne Bihač, Mariji Žakelj iz oddelka šivalnica in Zofiji Huber iz obrata Gorenja vas, želimo ob odhodu v pokoj veliko dobrega počutja in vedrine, mnogo zdravja in razumevanja in zadovoljstva v domačem krogu.

Irma DOLENEC

Obetamo si boljše uspehe štipendistov

Novo šolsko leto — novi štipendisti — nova pričakovanja in želje, tako štipendistov kot Alpinov.

V primerjavi z lanskim šolskim letom je le nekaj sprememb; glavna od teh je povečanje števila štipendij za višje in visoke šole in zmanjšanje za srednje. Novih štipendistov je 33 (12 na obutveni tehnologiji, 3 na družboslovno-jezikovni, 3 na naravoslovno-matematični, 4 na ekonomski fakulteti, 2 na strojni fakulteti, 8 na višji šoli usnjarsko predelovalne tehnologije in 1 na akademiji za likovno umetnost, smer Industrijsko oblikovanje). Vseh štipendistov je nekaj čez 100. Že nekaj let sem ugotavljam, da večina tehnikov šolanje nadaljuje, zato je letos sklenilo delovno razmerje le 9 štipendistov-pripravnikov. Tega, da se odločajo za nadaljevanje šolanja, smo lahko samo veselili.

Letos sta vpisala visokošolski študij prva dva od družboslovcev, jezikoslovcev, oz. naravoslovcev matematikov; ostalih 18 pa bomo še nekaj časa čakali. Od njih si obetamo veliko; izobrazbena struktura delavcev Alpine je namreč še vedno zelo šibka.

Zaradi poslabšanja učnih uspehov, smo se odločili za zao-

stritev pogojev prejetanja kadrovske štipendije. Z vsemi štipendisti smo podpisali dodatek k pogodbi o štipendiranju, s katerim se bo vsem, ki bodo imeli eno ali več negativnih, prenehalo izplačevati štipendijo, dokler ocene uradno ne popravijo (ob konferenci ali na popravni izpiti). Štipendij za nazaj se ne bo vračalo.

Za ta način so se odločila tudi nekatera druga žirovska podjetja.

Z novim šolskim letom se uskladijo tudi višine štipendij, dodek za vožnjo se podeli v višini dejanskih cen mesečnih voznic, višina osnovne štipendije pa je tako ali tako odvisna od šolskega uspeha zadnjega letnika (razen v 1. letniku).

Čez leto se štipendija povišuje glede na povišanja, ki so objavljena v Uradnem listu SR Slovenije, in nanje Alpina ne more vplivati.

Upam, da bodo spremembe pokazale dober rezultat, verjetno pa si želimo vsi, da bi si naši štipendisti pridobili v šolah ne le dobrih ocen, temveč čimveč znanja, kar pa je že druga zgodba, saj vsi vemo, da je bore malo odvisna od izobraževancev, toliko bolj pa od učiteljev in šolskega sistema.

Franja PIŠLAR

RAZGOVOR ZA

in bi ga dobili vsi enako. Vemo pa, da je regres prenizek, da bi z njim lahko plačali letovanje v prikolici za teden dni.

V bodoče si naši letovalci želijo, da bi ostalo vsaj to, kar že imamo, če pa bi že kupovali dodatne zmožljivosti, bi bilo bolj pametno vlagati v stanovanja, kot v prikolice. Seveda pa bi morali še bolj pogledati, kje se kupuje in upoštevati, da je bližina urejene plaže zelo pomembna.

Na primer, v Strunjanu imamo čudovito stanovanje, vendar je urejena plaža nekoliko preveč oddaljena.

Vemo pa, da se bodo prikolice počasi iztrošile in morali jih bomo nekako nadomestiti.

Če bo denar, bi predlagali, da bi investirali v druge kraje, nekoliko bolj južno, saj vemo, da Istra postaja vedno manj privlačna.

Pomisliti bi treba tudi na možnosti letovanja v hribih; pred časom smo že imeli možnost v Kranjski gori in treba bo razmisliti tudi o tem, saj so hriboviti predeli zanimivi za oddih in sprostitve. Marsikdo gre raje v hribe, kot na morje, veliko je tudi smučarjev...

ZAKLJUČEK:

Idej je torej veliko, možnosti pa so omejene, ker je pač tu veliko odvisno od denarja. Zanesljivo pa je kakšna rezerva, tako v iskanju novih možnosti letovanja, pa tudi načrtno delo na področju letovanja delavcev. Tu imamo v mislih morebitno poglobljeno sodelovanje z letovalnimi zmožljivostmi drugih, varčevanje za dopust, spodbujanje lastne pobude itd. Vse to v smislu širitve sprostitev delavcev, kot višjega standarda pa tudi kot naložbe v zdravje in sposobnost delavcev.

✓ premislek...

Je že res, da daje Alpina veliko možnosti za letovanje, najraje pa letujemo sami. Zato pa bi bil dobrodošel večji regres za te namene.

(med letovalci)

Tisti, ki se poteguje za enak regres za vse delavce, pozablja, da tisti z nižjimi osebnimi dohodki veliko težje plača dopust, ker večji del osebnega dohodka porabi za vsakdanje življenje.

(iz neposredne proizvodnje)

Gasilsko društvo Žiri je praznovalo 100-letnico obstoja

V soboto oz. nedeljo 19. in 20. avgusta je Gasilsko društvo Žiri praznovalo svojo 100-letnico. Prvi dan so imeli meddruštvene gasilske vaje v starih Žireh, zvečer pa slavnostno sejo, na kateri so podelili tudi priznanja zaslužnim gasilcem. Naj povem še to, da so pripravili lepo urejeno razstavo o razvoju gasilstva v Žireh, Janez Jan je obnovil nekdanji zastor igralske skupine Gasilskega društva Žiri, domači slikarji pa so z darovanimi slikami polepšali slavnostno dvorano.

V nedeljo, 20. avgusta popoldne pa so s slavnostno parado in veselim delom pri gasilskem domu podkrepili ta jubilej. V veličastni paradi, ki je krenila s parkirišča Alpine, so sodelovale narodne noše, mnogoštevilni gasilski prapori, ljubljanske mažoretke, pihalna godba Alpine, več sto informiranih gasilcev ter številna gasilska vozila. Slavnostni govornik je bil podpredsednik Republiškega odbora SZDL Viktor Žakelj, ki je med drugim dejal:

»To leto se svet spominja 200-letnice francoske revolucije, dogodka, ki je z udarnimi gesli: svoboda, bratstvo, enakost ter z razglasitvijo znamenite te še dandanes povsem aktualne Deklaracije o pravicah človeka in državljana, napovedal nov čas, čas uveljavljanja človeka — posameznika, ljudi torej, ki se rodijo in živijo svobodni ter enaki v pravicah. To pa je tudi začetek »nastajanja« modernih evropskih narodov, združb ljudi iste krvi, zgodovine in kulture. Ljudje smo tako postali bogatejši za novo čustvo — čustvo pripadnosti lastnemu narodu, ki se poslej povezuje v moralno silo, v ime, katere se brani in osvaja. Vse 19. stoletje je bilo na nek način v znamenju potrjevanja in nasprotovanja idealom francoske revolucije in kar zadeva nas, Slovence, moram reči — dokaj uspešno. To je čas slovenskega vseobsežnega in intenzivnega narodnega ozaveščanja, ki dobi zaokroženo podobo v programu Zedinjene Slovenije 1848. leta in ki se dvajset let kasneje skuša skozi taborska gibanja in poznejši čitalništvo, pa seveda tudi z razvojem slovenskega gasilstva, uveljaviti.

Na to preteklost, tovarišice in tovariši, kaže spomniti iz več razlogov. Najprej zato, ker smo predolgo razmišljali in tudi ravnali tako, kot da se je naša zgodovina začela pred 50 ali

kvečjemu pred 70 leti; in dalje, ker smo spričo zapovedane ideološke ozkosti »bežali« iz Srednje in Zahodne Evrope, čeprav smo v preteklosti bili včasih celo v matici vedno pa vsaj na obrobju duhovnega zorenja tega starega kontinenta. Tačas pa je ponovno »osvajanje« naše preteklosti nujno tudi zato, ker nam samozvani »antibirokratski revolucionarji« očitajo, da smo brez zgodovine, da smo v preteklosti vedno nekomu hlapčevali, da smo lizuni itd. Zato nam, Slovencem, vračanja v preteklost — s tem pa tudi v zgodovino gasilstva — pomeni krepitev lastne samoza vesti: govori nam o tem, da smo na tem križpotju Evrope mogli preživeti le zato, ker so naše korenine globlje in sposobnost prilagajanja na vedno nove razmere večja, kot se nam v tej in prejšnji Jugoslaviji rado priznava.

Gasilstvo je bilo od samega začetka, danes pa je še v mnogih krajih, povezano z dramsko in glasbeno poudarjenostjo, kar potrjuje tudi zgodovina našega društva, ki je že leta 1910 ustanovilo lastno godbo na pihala, igralske skupine pa so v njegovem okrilju delovale vse do leta 1924, ko se je ustanovilo prvo kulturno prosvetno društvo v našem kraju. Tako so gasilska društva, to še posebej velja za preteklost, pomenila vse: organizirano obrambo pred ognjeno in vsako drugo ujmo, priložnost za organizirano krepitev narodne zavesti, kulturno žarišče in mesto za družabno življenje.

To vse, kot že rečeno, velja tudi za naše žirovsko gasilsko društvo. Resnično smo lahko ponosni, da je ta majhen zaselek v naši — tedaj še tako »veliki« žirovski kotlini, ustanovil lastno društvo približno v istem času kot Žalec, Kamnik, Sevnica, Črnomelj, Postojna, Vipava, Ruše in še nekateri drugi kraji, ki so bili tedaj, mnogi pa so še danes, večji in bogatejši. To kaže, da so

Slavnostni govornik je bil podpredsednik republiške konference SZDL Viktor Žakelj

S slavnostne seje Gasilskega društva Žiri

Na gasilski paradi je sodelovalo več sto domačih gasilcev in gostov iz okolice

Dopisujte

TO JE NAŠ KRAJ

Nastopile so tudi ljubljanske mažuretko

v našem kraju že tedaj živeli ljudje, ki so videli onkraj teh bregov, ki nas obdajajo, varujejo, pogosto pa tudi omejujejo.

Vse, karkoli je zraslo v tej naši kotlini, je rezultat dela predvsem Žirovcem samih. Ta lastnost, da poskrbiš za svoje potrebe sam, je nadvse hvalevredna in v Jugoslaviji, žal, premalo razširjena krajevna in »nacionalna« posebnost.

Nam, Slovencem, in seveda tudi Žirovcem je prav ta lastnost v teh neprijaznih naravnih, prometnih in še kakšnih drugih razmerah omogočila preživetje. Prenašala se je iz roda v rod in je že davno postala značajska lastnost naših ljudi, naš kraj pa je — kot še nekateri drugi v naši republiki — postal po njej prav znan.

V tem času nam mora iti za uveljavitev trga, podjetništva, za pluralizacijo družbe, za modernizacijo države, za vključitev v prenovljeno Evropo. Ne želim dramtizirati, pa vendar: prav letošnja jesen in pomlad 1990 znata biti v mnogočem usodni. Naša predolgo trajajoča večplastna kriza, katere konica je »južnoameriška« inflacija in rastoča mednacionalna nasprotja, vabi mnoge — tudi najbolj vplivne v naši državi — na pretekle, uhojene poti, ki ohranjajo zatečenih privilegijev, skratka nazaj v čas in razmere, ki jih je razviti svet okoli nas že davno presegel. Torej obstaja realna nevarnost, da se v Jugoslaviji obnovi netržno ali v najboljšem primeru državno-tržno gospodarstvo in politični monizem, kar nas bo za dolgo naredilo nezdružljive z razvito Evropo, s katero ta čas kokeritiramo. Prav zato v prenavljajoči se socialistični zvezi, v imenu katere govorim, skušamo združiti vse ustvarjalne sile našega naroda, ki jim je blizu os-

vobajajoča socialistična misel, s tem pa gospodarski in družbeni napredek. Za Slovenijo, katere gospodarstvo je vse bolj vključeno v mednarodno menjavo, ki trg in politično pluralnost jemlje za civilizacijski prvini, bi ne vključitev v sodobne evropske integracijske tokove, ali še celo cepetanje na mestu, sprožilo notranje napetosti, ki ne bi bile več zlahka obvladljive. Zato je naša socialistična zveza tako odločno na reformnih pozicijah, zato smo podprli in končno omogočili oblikovanje Temeljne listine 89, ki izraža našo skupno voljo po napredku in razvoj znotraj prenovljene socialistične Jugoslavije, kot skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti.

Vam prisotnim, posebno Žirovcem, ki si povečini služite kruh v izvoznem gospodarstvu, res ni potrebno na široko dopovedovati, kakšne težave imajo naši konvertibilni izvozniki, ki jih, če se slikovito izrazim, evropski kondukerji, če se že prebijejo na vlake napredka, ki imajo žal vse manj postaj v Jugoslaviji, vztrajno umeščajo v drugo in tretje razredne vagone in to pogosto le zato, ker za Zahodno Evropo še vedno nismo politično »ta pravis«.

Žirovsko društvo, na katerega me veže nekaj prijetnih mladostnih spominov, šteje danes 85 delovnih članov, 25 članic, 19 mladincev, 26 pionirjev in 103 podporne članke, pa skupaj z nami ponosno praznuje stoletnico svojega delovanja.

Če na koncu strnemo vtise, lahko rečemo, da je naše gasilsko društvo skupaj z ostalimi podobnimi društvi v Žireh pripomoglo k gospodarskemu in kulturnemu razvoju cele Žirovske doline.

Ivan REVEN

Gasilsko parado so pozdravile tudi narodne noše

Povsem prenovljen dom je pričakal svoje goste

Ob jubileju so gasilci pripravili zanimivo pregledno razstavo o razvoju društva

v premislek..

Dobro je, da imamo hranilno službo; morda bi preko hranilne službe uvedli tudi stanovanjsko varčevanje.
(med bodočimi graditelji)

Če bi poleg najemnikov bili pri nas upoštevani tudi lastniki, bi bilo treba zidati veliko manj, saj bi marsikdo dal v najem odvečne prostore.
(iz montaže)

Peta zmaga Lojzeta Oblaka

To je zares edinstven podvig. Petič zaporedoma zmagati na tako zahtevni preizkušnji kot je triatlon jeklenih v Bohinju, to res ni mačji kašelj.

»Zares sem si želel zmagati, zato sem se tudi pripravil kot še nikoli«, je povedal Lojze.

Zmaga s časom 2 uri 42 minut in 12 sekund je na tako težki progi res zavladala vredni dosežek, za katerega je potrebna vsestranska pripravljenost.

»To je res. Meni pride prav vsestranskost športnega delovanja že iz mladosti. Na takih tekmovanjih pa pridejo do izraza izkušnje, ki si jih človek

pridobi z leti in volja (vztrajnost), zato je med tekmovalci te vrste malo mladih.

Predvsem so uspešni tekmovalci srednjih let, ki se znajo tudi primerno organizirati, tako med pripravami, kot na samem tekmovanju.

Kar zadeva mojo nadaljnjo športno udejstvovanje, se bom seveda še naprej ukvarjal, tako s teki in kolesarjenjem, zimskimi in letnimi športi. Tudi na triatlonih še nameravam nastopiti, ne računam pa več na zmage. To človeka dela bolj sproščenega«, je zaključil Lojze Oblak.

N. P.

Zadrega z vzdrževanjem blagovnice

Zakaj smo porušili Tapetnikovo hišo?

Alpina je maja 1988 odkupila Tapetnikovo hišo. Objekt je tik ob tovarni, zato smo se zaradi prostorske zaokrožitve območja Alpine odločili za nakup stavbe.

Prvotno smo načrtovali, da bi v hišo preselili del strokovnih služb, kasneje pa se je ugotovilo, da bi morali v adaptacijo objekta vložiti precejšnja sredstva, da bi ga kolikor toliko usposobili za poslovno dejavnost. Zato je bila sprejeta odločitev o rušenju. Ta prostor pa bo možno v kasnejših letih koristno uporabiti tudi za morebitno gradnjo za potrebe podjetja.

Mišo ČEPLAK

Kostanje sekajo, mar ne?

Zadnji čas marsikaj v šali rečem: »Kadar pridem v Žiri, je ena cesta več, pa ena hiša manj. Pri tem mislim na hiše, ki so se stale za časa moje mladosti in zato mi je resnično žal za vsako, ki izgine, saj s tem izgine tudi košček mojih mladostnih spominov.

A tokrat Vam pišem zaradi nečesa drugega. Dovolim si Vas opozoriti na pravcato katastrofo, ki jo doživljajo zadnja leta po Žirih sloviti kostanji, ki so bili svojčas kraju v ponos (kdor zna videti in ne le gledati). Prepričana sem, da bi se dalo kako napraviti, da bi drevesa obvarovali. Morda se Vam zdi smešno, da se potegujem zanje, toda Žirovci še živite sredi bogatega zelenja, pa se ne zavedate, da se je treba truditi, da bi se ohranilo vsako drevo, ki je še zdravo, saj je teh zmeraj manj. Bo kdo dejal: bo pa drugje zraslo. Žal ne. Klimatske in druge razmere (onesnažen zrak) ne dovoljuje takega optimizma in površnosti. Danes že marsikje priznavajo, da delajo urbanisti mnogokrat silo okolju — ko bi se s posluhom zanj dalo rešiti marsikaj dragocene naravne dediščine, ki ji gre enaka skrb kot kulturi. (Mimogrede: žirovski kostanji imajo tudi svojo kulturno zgodovino, niso samo naključni del narave in privilegij lastnikov, na katerih svetu stojijo.)

Zato vas torej prosim, storite kaj, da se ohrani (vsaj za vzorec) vsaj zadnji, ki še stoji (če ga niso ta čas, ko sem ga videla, že posekali) pri Balčkovih hiši. Načrtovalci, ki so drevje zapisali smrti, in delavci, ki jo mimogrede izvršijo, pridejo in odidejo, kraj in krajani, pa so oropani za bogastvo, ki se ga zavedajo le tisti, ki s svojega okna ne vidijo niti zelene bilke. Tudi nekdanji Žirovci so med njimi — zato mi ni vseeno za izgubljene kostanje. Rešite torej vsaj katerega od teh nemih, a živih spremljevalcev žirovskega bitja in žitja, ki bo spominjal na nekdanji drevored.

Lepo pozdravljeni!

Marija Stanonik

410 novih telefonov

Akcija za širjenje telefonskega omrežja se uspešno nadaljuje. Konec avgusta je bil v dvorani Svobode sestanek vseh kandidatov, ki so se zavzeto vključili v razpravo. Kot kažejo izračuni, bodo telefonski naročniki morali prispevati v dinarjih v vrednosti 1920 nemških mark, poleg tega pa še 50 ur dela pri gradnji omrežja.

Možno bo mesečno odplačevanje (12 obrokov), seveda vedno preračunano v nemške marke.

Kot kaže, je akcija dobro zastavljena, pomeni, da smo se iz prejšnjih izkušenj marsikaj naučili.

Seveda pa to še ne pomeni, da gradbeni odbor, ki ga vodi Jože Klemenčič, ne bo imel težkega dela, saj dandanes taka akcija pomeni izdaten zalogaj.

Nejko PODOBNIK

Za mrliško vežico so darovali

— Ivanka in Peter Jereb, Partizanska 55, ob smrti Ivanke Burnik — 150.000 din.

— Marta Radej, Novovaška 107, ob smrti Ivana Drmota — 30.000 din.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Meta Bogataj, Jana Erzenožnik, Jožica Kacin, Marija Košir, Tanja Mohorič, Vladimir Pivk, Anuška Kavčič in Jernej Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografija: Brigita Zemljarič. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj.